

Kancia ir jos prasme

— Per pasauli eina vargasas žmogus,
o kelias dulketas ir nasta taip sunki!...
Cia blaivosi ir vel aptemsta ruskanas dangus;
Kelione lyg tyrais klaiki... —

— Laisves, erdves ir saules! — Saukia vargasas
arimais isvagotos zemes praeivis...

— Dziaugsmo, dainos ir ziedu, — zvelgdamas
i zydincius sodus, svajoja jaunuolis... Ramybes, uzo-
jautos, silumos maldauja isvarges senelis... Bet
kancia, kancia lyg koks klaikus seselis persekioja
laimes ieskanti, laimes istroskusi žmogus. Kancia
lyg butinybe spaudžia asaras is niekuo nekalto ku-
dikio, vos pasaulio sviesa isvydusio, akiu. Siel-
vartas dažnai nustelbia jaunuolio sypsena, kai savo
pavasariškai zydinciam kely sutinka tiek daug vy-
liaus, klastos ir netikroves...

Vienas rasytojas pavaizdavo žmogus žengianti
savo gyvenimo iskraipytu taku tamsiu debesu ap-
supta, is po kuriu karts, nuo karto tykstelė vienas
kitas dziaugsmo pragiedrulis ir po to, veliai rus-
kana gaubia sviesos ieskancias akis... Tai tiesa!
Jei mestume zvilgsni atgal, pastebet nebute sunku,
jog ir musu gyvenimas toli ne rozemis klotas...
Reti dziaugsmo pragiedruliai, o debesys tamsus kaip
naktis; o tremtinio kelione, ilgesys ir nezinia, kaip
audra nekarta plese is ranku vos nuskiinta zieda...

— Praeina keleivis pro zydinti soda,
Bet dvelkiancio dziaugsmo issinesti negali
Lyg ziedlapiai asaros tyliai nurieda
Ir jis suvarges eina pro sali...

Taciau klaidinga butu manyti, kad kancioj gludi
visiskas žmogaus pasmerkimas, be jokios kilnesnes
minties. Jei nebute audros, nesuprastu žmogus ty-
lios ramybes paslapciu... Be zimos nebute toks
malonus pavasario dvelkimas, vyturelio ciulbesys,
biteliu ziedlapiuos duzgimas... Be kancios nepa-
justume ne dziaugsmo.

Vardan Tevynes

Svaigalai seni kaip ir pati žmonija. Graiku pra-
nasai irgi spedavo ateiti apsisvaigine. Senoj Romos
imperioj buvo net specialios sventes Bachui ir Ve-
nerai.

Vynas ir kiti silpni gerymai, svaigalai žmogaus
nepatenkino ir jau 17 simtmety padaroma didele pa-
zanga svaigalu gamyboj. Surasta distiliacija. Jos
pagalba padaromas spiritas. Is spirito gaminama ivai-
riausi gerymai, svaigalai.

Alkoholis gaunamas veikiant angliahidratu, cu-
kraus ir mieliu pagalba. Dabar tik isgarinama, isva-
roma per vamzdelius ir gaminami ivairus alkoholiai.
Znomiausias is ju yra CH₃OH-metylius alkoholis.
C₂H₅OH-etilius ir t. t.

Juo aukstesnes eiles alkoholis, juo yra nuodin-
gesnis ir gerti jokiū budu netinka. Pagal eile turetu
buti CH₃OH-metylius pats geriausias gerti, bet kaz-
kodel yra labai nuodingas tuo atzvilgiu, kad veikia i
regejimo nervus. Geriantieji metylini alkoholi apanka,
neskaitant kitu organizmo mirtinu suzalojimu. Eti-
lius C₂H₅OH-spiritas geriamas visomis progomis.

Nedaug isgeres žmogus pasidaro linksmesnis,
daugiau kalba, drasiau ir laisviau jauciasi kompanioj.
Sirdis dažniau musa. Pavirsutiniai kraujo indai issi-
plecia, delto žmogus pradzioj buna paraudonaves. Ka-
dangi kraujo indai pavirsiu organizmo issiplecia, tai
ir silimos daugiau su krauju atnesa kuno pavirsiu.
Bet tas tariamas isgerimas „ant silimos“ atsaldo or-
ganizma. Isgeres visuomet greiciau nusala rankas,

Kancioj gema ir tarpsta didziosios mintys, tvir-
teja idealizmas, pazistama tikrove ir idealu ver-
tybe. Didysis Kanciu Vyras bei kancios simbolis
yra pasaulio Isganytojas Kristus, kuris savo trium-
faliska rezurekcija isrisa ir musu vargu problema.

Todel, kai zengsim tamsia nakti, nezinodami
prosvaisciu krypties, atsiminkim, kad daug simtu
metu pries mus tokia pat klaikia ir tamsia nakti
zenge visu uzmirstas ir pasmerktas Dievo sunus...
Jis grotoj kele rankas i dangu — duslus maldos
zodziai stingo isbalusiam veide ir kruvini prakaito
lasai, lyg rausvos rozes krito ant juodos nesvetingos
zemes...

Dvasios akimis pazvelkime i minios stumdama,
su kryziumi ant palinkusiu peciu, Jeruzales gat-
vemis svyruojanti Kristu ir pajusime, kaip sis is-
ganymo zenklas musu kruvinus pecius nusviecia. Ta-
boro kalna paslaptiniais spinduliais. Kaip banguo-
jancioj zemej, lyg anuomet Golgotoj, ir gaisru pas-
vaistese ryskeja amzinoji tevyne, kur saule negesta
neiskyla dejoniu varonti balsai; asaros nei siel-
vartas netemdo mystiskai besisypsancio veido...

„Kas myli mane tegu ima savo kryziu ir eina
paskui mane.“ — / Ev. / Sia is zodziai Isganytojas
iprasmino musu gyvenimo vargus, pavadindamas
juos isganymo kryziumi, pasvesdamas savosios aukos
vertybemis.

— Tegu ima savo kryziu ir eina tamsia, be
blankios menesienos nakti i alyvu kalna; grotoj tegu
iskelia maldai rankas ir apleidimo metu teiesko pa-
guodos angelo ramintojo asmenyje. Tegu zengia
gyvenimo gatvemis, siurpia akmenuotais takais i
savo kanciu golgotos virsune ir ten atiduoda skaiscia
auka, tikedamasis po skaudziu isgyvenimu, asaru
ir vargu sulaukti ausros, nesancios dziugu prisike-
lima... Todel nenusiminkime, jei siandie mums
atiteko tremtinio vardas, jei esame vargsai be te-
vynes: juk siandie ant musu peciu didziojo penkta-
dienio auka, bet ji yra ausros, triumfalisko aleliuja
ir amzino prisikelimio laikas. K. B. P.

kojas arba ir visai susala, negu negeres.

Isgerus daug, alkoholis veikia i pailgasias sme-
genis, i svarbius gyvybinius centrus. Žmogus nustoja
lygsvaros, griuvineja. Kalba labai sunkiai, vos lie-
ziuvi apversdamas. Nesurisa savoku. Isbliksta, tem-
peratura krenta, pulsas leteja, dažnai vemia.

Dabartiniam kare diktatoriai duoda kareiviams
pries puolima pasigerti. Girtiems pranyksta savisaug-
gos jausmas. Jie puola visi, bet beveis visi ir negrista
is puolimo. Mes matem i rytus einancius jaunus vyrus.
Ju puolimas buvo tiesiog stebetinas. Pasirodo, kad
dažniausiai jie buvo daugumoj girti. Bet ne vieno tu
jaunuoliu neteko matyti griztant. Jie arba zuvo arba
grizo suzalogti, invalidai, nes jiems alkoholis ateme
savisaugos jausma.

Alkoholis veikia netik i nervu ir kraujo apytakos
sistema, bet taip pat ir i skrandi, kepenis, inkstus. Be-
veik kiekvienas girtuoklis ankstyvoj senatvej turi
skrandzio, kepenų, sirdies ar kitas alkoholio pagamin-
tas ligas.

Po 10—15 metu stipraus gerimo, buva ir dažniau,
suserga ypatinga nervu liga, vadinamaja baltaja sil-
tine. Sita liga pasireiskia pamisimu. Mato nematomus
ir neesamus daiktus, dažniausiai velniuka, sokinejanti
ant bonkos krasto.

Girdi ivairius garsus, muzika. Mato ir girdi atei-
nant policija, kuri ji persekioja, pradeda saukti, musti,
sudauso viska savo kambary. Toks nelaimingas žmo-
gelis atsipeikeja po keliu dienu ligonineje.

Ten, kur nesutaria

Maskvos radio III. 24 d. paskelbe, kad SSSR ir Persijos
derybos taip toli pazenge, kad III. 24 d. pradedamas SSSR
kariuomenes atitraukimas. Per 5—6 savaites visiskai Persija
apleis.

Persija del to nedave ziniu.

Persijos pasiuntinys Amerikoje ligi tol negavo is savo
vyriausybes jaku nurodymu. Jis buvo pasirenges Saugumo
Taryboj ginca nagrineti.

Kovo 26 d. SSSR atstovas privatiniuose pasitarimuose
norejo iskovoti, kad ginco nagrinejimas butu atidetas. Nei
Amerika, nei Anglija nesutiko.

Neoficialios zinioms skelbe, kad SSSR naudos veto teise.
Ji teigia, kad tarp SSSR ir Persijos nera ginco. Derybos
tesiasi.

Anglijos atstovas Saugumo Tarybos posedy III. 26 d.,
reikalaus is SSSR: 1) smulkesniu ziniu apie SSSR kariuomenes
atitraukima is Persijos, 2) ziniu apie derybu eiga tarp SSSR
ir Persijos, 3) smulkmenu SSSR ir Persijos naujosios sutar-
ties, 4) paaiskinimo apie 1942 m. SSSR, Anglijos ir Persijos
sutarties vykdyma, 5) kada SSSR kariuomene apleis Persija.

Stalinas III. 26 d. Amerikos korespondentui pareiske, kad
SSSR ir Persijos klausimai pozityviai isspresti. SSSR kariuo-
menes atitraukimas pradetas.

Du Anglijos parlamentarai vyksta i Persija. Cia bus
apie 3 savaites. Jie turi leidima nuvykti ir i SSSR zona ir
vietoje stebes visus ivykius.

Sitoje padetyje Persijos ir SSSR gincas inestas i UNO
Saugumo Tarybos posedi III. 26 d. 16 val.

Padetis Mandziurijoje

SSSR pranese Kinijai, kad SSSR kariuomene pabaigoj
balandzio Mandziurija visiskai apleis.

Mukdene steigiama vyriausia Kinijos kariuomenes buveine.
Ten jau yra nuvykusi apie 100 kinu karininku.

Kinu komunistai uzeme 3 miestus i Siaures rytus nuo
Mukdeno. Paskutinemis ziniomis vyriausybes ir komunistu
atstovai tariasi.

Saugumo Taryboj

1946 m. kovo 25 d. Saugumo Taryba susirinko posedziauti.
Siam posedziui susirinkus perskaityta Prezidento Trumano
kalba. Amerikos U. R. M. Byrnes pasveikina susirinkusius.
Posedis, po to, atidedamas 24 val.

Kovo 26 d. 16 val. vel susirenka. Kalba SSSR atstovas
Gromyko. Jis siulo SSSR-Persijos klausima atideti iki ba-
landzio 10 d. Motyvuoja, kad SSSR ir Persija susitare. SSSR
kariuomene jau atitraukiama. Perskaito Stalino pareiskima
spaudos atstovams. Vadinasi, ginco nera, isspresta, galima is
darbotvarkes isbraukti ligi balandzio 10 d.

Pries toki siulyma pasisako Amerikos atstovas. Ji pa-
remia ir Anglijos, Australijos, Egipto ir Meksikos atstovai. Ju
motyvai-Saugumo Taryba turi teise gauti ziniu apie derybu
eiga, turi teise isklausti Persijos nuomone. Anglijos atstovas
dar pabrezia, kad, jei SSSR ir Persija susitare, turetu buti
abiejų valstybiu bendras pareiskimas. Anglija yra, be to,
pries tokius derybu metodus, kuriuos vartoja SSSR.

Balsuojama. Siulymas atideti svarstyma — 9 pries 2 —
atmetams.

Sesiu valandu gincai. Nesusitariama. Isrenkama Komi-
sija-Amerikos U. R. M. Byrnes, Prancuzijos atstovas Bonne
ir SSSR atstovas Gromyko. Jie tuoj pasitaria. Jie kovo 27
d. 9 val. turi padaryti pranesima pilnaties posedziui.

Ligi tol yra trys siulymai: 1) SSSR-ginca atideti balandzio
10 d., 2) Egipto-ginca svarstyti, 3) Australijos-atideti, kad abi
valstybes duotu rasytinius parodymus.

Kada Saugumo Taryba 9:2 nubalsavo ginca
nagrineti, tai SSSR atstovas Gromyko pareiske, kad
toliau posedy dalyvauti negali. Atsistoję ir isejo.

Persijos delegato tada posedy nebuvo. Persijos
delegatas buvo pakviestas posedin. Jis pareiske, kad
delsimas atitraukti SSSR kariuomene gresia taikai.
Persijos ir SSSR sutartis dar nepadaryta. SSSR
iteike tokius reikalavimus: 1) SSSR kariuomene, kai

80% venerinių ligų užsikrečia budami girti. Girtuokliu tėvu vaikai būna atsilikę idijotai. Ir netik vaikai, bet anukai ir proanukai. Psichiatrinės ligoninės arba beprotnamiai užpildomi beveik istais girtuokliu: sifilitiku, tiesioginiai alkoholio ir paveldetu beprociu ir alkoholiku.

SAMAGONAS

Samagonas tai būna misinys įvairiu alkoholiu, kurie yra labai nuodingi. Geriausiai pagaminta namine dektine yra 10 kartų nuodingesne už valstybinę. Kai kurie ją vadina smingamąja, nes išgerusis tuoj krinta negyvas, tiesiog kaip is lektuvo, nes čia nebūna tokios veikimo eigos, kaip normaliai Etilinio alkoholio.

As turejau surinkęs 11.000 gyventojų statistika. Nuo namines degtinės mirė du kart daugiau, negu

praejus frontui ir kare buvusių vyrų, o sužalotų 10 kart daugiau.

Girdetis, kad visu tautybių pabėgėlių tarpe ypatingai paplitusi namine, kuri pasiima kasdien ankas: mirusius, invalidus, ligonius, paliegelius. Buvo toks lageris, kur vadovybė su gydytoju nustatė, kuris geriausiai gamina. Tada su visomis teisėmis ir privilegijomis atidare viesai bravora. Po mėnesio i mirė, i apako ir vienas paguldytas ligoninėje, be vilčių išgyti. O kiek veneriku ir kitu namines auku neteko suzinoti.

Pabėgėlių tarpe išvystyta namines pramonė, nes esą galima uždirbti iki 5000%. Kyla klausimas kur gaunama pinigų taip brangiai mokėti? Aisku is to seka visi kiti nusikaltimai ir spėkuliacijos. Kas nei vienai tautai garbes nesudaro.

Mes lietuviai pabėgėliai turime būti savo tautos garbingi reprezentantai, o ypač čia turi būti inteligentija. Nes ji nesą visa atsakomybė už tautos garbę, kadangi mes esame visu tautu stebimi ir nuo to priklauso ir mūsų ateitis.

Rimtas ir tikras lietuvis patriotas istremime negali būti degtindariu ar girtuokliu. Lietuva laukia sveiku, blajviu, o ne istizeliu ar paliegelio.

Jei atsirastu mūsų tarpe degtindariu ir girtuokliu, kurie išugdys mūsų tautai paliegelius ir dvasinius bei fizinius invalidus, tai as siulyčiau padaryti su jais ta pati, ka padare Maiziezius su zydais. Jis paliko už juri sergancius užkrečiamomis ligomis zydus, grizdamas is istremimo tik su sveikais.

Dr. Puodziukas.

DAUMANTO SLEPTUVE

1.

— Pedek, Dieve!

Daumantas vietoj atsakymo suurzgia panosę. Nenuoroma jaunimas visą rytą Daumantui ramybės neduoda-juokiasi is Daumanto, juokiasi, kad Daumantas sleptuve kasasi, o jis laikrasciuose skaitejuodu ant balto parasyta-visi turi issikasti sleptuves. Todel ir kasasi. Jaunimas to nesupranta.

Stai ir dabar-Sprindziokas stovi prie duobes, ironiskai sypsoi is po nesuskubusiu prasikalti ar tik ne anglimi pajuodintu-senis neiziuri-usu. Tuoj prasides. Daumantas laukia kaip bulius kovai pasirenges, prazilusia galva panarines. Atsigrus nuo tokiu vistgaidziu!

— Mirti rengies, dede?

Daumantas pyksta: negi galima sitaip negraziai juokauti. Tiesa, jo kojos nelabai tvirtos ir diegliai i sona jau isimete. Astunta desimtis. Bet mir ti Daumantas dar nenori. Kaip ir kiekvienas Dievo kurinys-troksta gyventi. Koks grazus Dievo pasaulis! Vietos iki valiai: visi gyvuliai, gyvuleliai, žmonės be vargo sutelpa-ir jo Barbora dar kartais atrodo ne taip labai pasenus... Ne. Daumantas mirti nenori. Daumanto ir su lazda nenumarinsi.

— Parse, Dieva pagarbines su velniu sutarti darai!...

— Tai kad, tevuli, duobe kasies!...

— Patinka kad kasuos! — atsikerta Daumantas.

— Be reikalo niekas duobes nekasa!... — nesutinka Sprindziokas.

Sprindzioko pigiai i kisene neisidesi. Visas miestelis jo lieziuvėli pazista-uz devynias davatkas baisens.

Daumantas mato — Sprindzioko piktumu nepaimsi. Istraukia tabokine is kisenes. Kemsasi pypke. Kaire ranka nezymiai nusibrauke prakaita nuo kaktos, kad Sprindziokas nepamatytu-paskui sakys: Daumantas jau dieneles baigia, duobutes savo kaulams issikasti nepajegia, prakaita maudosi...

— Runkelius noriu ziemiai uzkasti, vaikel! Tuos eviklinius-kad butu tikriau Sypsoi per usu krasta. Gal patikes smakas? Ne. Smakui to maza. Smakas traukia papirosa-tycia, Daumantui paerzinti...

— Pirktiniai, tevuli! Silkiniam popieri sukli...

Daumantui seile varva. Kartus namines dumas sprinksta gerkleje. Per daug seiliu prisirinko-net uzsikosejo Daumantas, kad tik Sprindziokas nepamatytu. Paprasyti nedrista, o Sprindziokas nesupranta pasiulyti. Papirosa dauzo i dezute, galais pirštu-aristokratiskai, deda burnon, graibstosi dek-tuku...

— Giedok negiedojes-mirt rengies. Dangaus pauksciu bijai! Si vis pacem, parabellum! Jei nori ramiai gyventi, ruoskis karui. Jei duobe kasies, ruoskis mirti. Stai kas, dede!

Sprindziokas patenkintas savo samojum. Kadaise per kazkoji apsirikima buvo gimnazijos suolan nutupes.

Daumantas nesupranta ka reiskia tas Sprindzioko „parabelius“. Kad Sprindziokas is jo juokias,

kuriose Persijos vietose lieka neribotam laikui, 2) Persija turi pripazinti Azerbeidzanui antonomija, vidaus reikaluose, 3) Persija duoda benzino koncesijas-sudaro Persijos - SSSR bendrove, kurioj SSSR turi gauti 51% akciju.

Persija tokius reikalavimus atmete, nes jie priešingi, UNO statutui ir Persijos nepriklausomybei.

Be to, Persija yra negavusi pranesimo, kada SSSR kariuomene Persija apleis.

SSSR pareiskia, kad is UNO neistoja.

Kovo 29 d. 22 val. ivyksta slapas Saugomo Tarybos posedis. SSSR delegatas pareiske, kad jis dalyvaus diskusijose, isskylrus Persijos reikalus.

ta senis is klastingai primerktu akiu mato, bet atsi-kirsti negali: papirosas skleidžia melynus dumus, nosi kutena-net Daumanto pypke uzgeso...

— Laikrasciai rase! — prisipazista beviltiskai ziuredamas i Sprindzioko papirosa. Turetu buti skani. Popieris grazus, ir dumai tokie melynai.

— Matai, sakiau-jau ir laikrasciai parase...

Senis tyli. Sprindziokas sypsoi kaip gaidys. Atidaro dezute, siulo.

Daumantas virpanciom rankom ima pacia krastutine, kad savo grubiais pirštais ponisku papirosu nesuleptu. Sprindziokas duoda prirukyti.

— Iki, deduli! Laidotuvems tikiuos pakviesi?...

Daumantas negirdi, papirosa traukia. Ragauja. Dumas silpnas. Jokio dumo. Skonio taip pat jokio.

— Tfu! — nusispiauna.

„Neturek kitu dievu tikrai mane viena“ — atsimena is Desimties Dievo Prisakymu ir traukiasi pypke. Papirosa meta zemen-atsargiai, kad atsisveikinantis Sprindziokas nepamatytu. Paskui griebiasi kastuvo...

2.

Aliarmui Daumantas pradejo ruostis is vakaro. Tiesa sakant, ruosesi viena Barbora Daumantiene-Daumanto prisiega. Susiriso antkloden pagalve, kletkuota zickini sijona isidejo. Daumantas nesiruosiasedi priesais krosni ir i dureliu krasta pypke krapsto. Didziausias Daumanto turtas-sitoji pypke riestu cibuku. Is japonskos vainos grizdamas parsiveze ir jau gera metu kapa kaip ji svilina jo prazilusius usus. Nuo to laiko Daumantas niekada su pypke nesis-kiria. Jam netgi rodos-nelaimė ivykty, jeigu jis savo pypke nors trumpai valandelei kur nors paliktu.

Aliarmo metu pypke Daumantas dedasi i disine svarko kisene, kad visada „reikiamu momentu“ galetu salia saves uzciopti. „Reikiamu momentu“ jis laiko ta akimirka, kada lektuvas uzskrenda virs galvos ir motereles visuose kampuose pradeda snabzdeti dangiskuju patronu vardus. Daumantas tada kisa

Tremtinio Svajone

Pilki rukai pasauli slegia
Ir nematyti pro juos dangaus,
Nei debeselio baltaspalvio,
Nei laime zydincio zmogaus.

Visi cionai, kaip rudenelio
Lietaus suvilgintais veidais,
Kaip piemeneliai po ganyklas
Kai braido austanciais rytais.

Retai svajones linksmos lanko
Kad grisis tevysken kada
Ir kad zydesime, kaip lankos
Dubysos, Nemuno krante.

Ar tevelius lankysim savo
Mes, kaip svečiai, seklycioj ju?
Ar dar atrasim ta lusnele.
Kur zaidem kudikiu mazu?

Kad mums likimas pasakytu,
Kur ves keleliai mus is cia!
Ar laime teviskes matysim,
Ar ja sapnuosime varge?

Pilki rukai pasauli slegia
Ir nematyti pro juos dangaus.
Greiciau isausk skaisti dienele,
Paguost klajojancio zmogaus!

DAGYS

ranka i desine svarko kisene, susiranda pypke ir laiko tvirtai sugniauzes sukempejusia ranka. Kaip butu malonu uztraukti pora stipriu dumu, bet moterys neduoda... Sleptuvej moterys labai karin-gos...

Del tos lat priezasties siandien jis ir nuosava sleptuve issikase. Puiki sleptuve. Du metrus i zeme ileido. Ant virsaus darzelio tvoros (stulpus sudejo, zemiu pusmetri uzpile. Atlaikys! Didziausia bombardavima atlaikys. Turi atlaikyti. Daumanto statyba. Net kino rumus seniau Daumantas savo rankomis subudavodavo. Visi didesnieji ponai jo statytuose namuose gyvena. Dar pries desimti metu klebonija atstata. Senaja buvo perkunas sudegines.

Daumantiene suka rozanciu. Aliarmo laukia. Ry-sulelis cia pat-ranka pasiekiamas.

Daumantas sypsoi is po usu krasto. Jam neatsku, ko moterys taip bijo. Kada jis turi pypke rankose, jam nieko nebaisu...

Daumantiene staiga pastata ausis. Daumantas zino-luoj prasides. Ji kaip barometras oro atmainas, sirenos balsa is uz daugelio kilometru isgirsta, nors siaip, žmonės sako, neprigirdinti.

Tikrai-sirenos is kartoj visais balsais uzvaitojo. Rodos, viso miestelio katinai Daumantu palangej morcines kelia. Net Daumantui neramu pasidare. Daumantiene jau prie duru:

— Greiciau, Anuprai, ar negirdi!

Viena nedrista taukan iseiti.

Daumantas stojasi. Truputi greiciau kaip paprastai — ir ji sirenos si karta veikia, tik žmonai to stengiasi neparodyti.

— Suspesi! — atsikerta kuprindamas per duris.

Duris uzrakina, kad vagys neisibrautu. Viso kiu zmoniu yra: vieni bambarduoja, kiti vagia...

Barbora jau prie sleptuves. Lenda i vidu ir rysuli su savimi tempiasi. Daumantas lieka lauke. Reikia paklausti, ar lektuvai neatskrenda... Jau uzia: Sirenos, kaip paprastai, paveldavo. Daumantas pyksta ant visos sirenu gimines. Jos visada meluoja.

Jau ir Barbora isgirdo, i vidu saukia.

O lektuvas cia pat. Uzimas vibruoti pradeda. Daumantas girdi, kaip ji rozanciu traukiasi ir jis instinktyviai spaudziasi prie sleptuves sienos, siekia pypkes desinej kisenej. Kisene tuscia. Krup-teli isigandes. Siekia kairen taipogi-tuscia. Didelis nerimas isiskverbia i Daumanto sumisusia sirdi. Pirma karta pypke uzmirso. Ant stalo paliko. Sleptuve staiga Daumantui pasidaro visiskai nesaugi. Be pypkes ji gali nelaimė istikti.

„Reikia atsinesti!“ — sokteli mintis ir Daumantas soka is sleptuves. Barbora viena bijo pasilikti. Seka is paskos, rysuli su savimi velkasi.

Lektuvas tebeskrido. Uzimas nesiliauja. Daumantas drebanciom rankom rakina duris. Pypke turi pasiimti. Pasiziuri i sleptuve. Gal reikejo sleptuvej pasilikti? Ne, kas is tos sleptuves kai pypkes nera.

Skuja i vidu. Daumantiene seka jo pedomis. Pypke guli ant stalo kampo. Daumantas siekia ranka.

Staiga kazkas uzteli-lyg sunkus maisas kristu is dangaus. Laikai lekia i vidu. Nuo pragarisko trenksmo abu Daumantai atsidiure ant grindu. Visas Daumanto namukas sudrebejo.

Pypke rankoj. Nepamete. Daumantas keliasi. Bega i sleptuve. Barbora? Kur Barbora? Jinai salia Daumanto rozancium zvangina.

Tarpdury abu sustoja. Sleptuves nera. Kazko-kia juoda duobe ir rastu kruva toj vietoj juoduoja. Bomba pataike. Barbora aiktelejo ir susmuko. Daumantas traukiasi pypke. Kemsasi tabaka. Uztrauks stipru duma...

Vyt, Kastytis

PASAKA NEBAIGTA

„... Nepaluzkit, gluosniai, audroje lingave;
Dar pabelst pareisim teviskės duris...“
J. Rimasauskas.

As ne nusimines... Dirbau daug, ir dabar praklekia mintyse mokslo pasaulis, — aiskinas Donius Aldai. Jo tankus, juodi plaukai ant akių uzkrute, apgaubia veida juodais seseliais ir Doniu daro liudna. Tiesa, paskutiniaisiais metais jis nebe toks, kaip kadaise... Draugai jam sako: „Nebepazistam taves.“ Jis tyli, bet is jo veido bruožu sviecia atsakymas: „Man vistiek...“ „Alda, ta jo teviskės laiku kaimyne, amžinai besijuokianti mergaite, jam nuolat primena: „Kodel tu nebe toks, kaip kadaise buvai? Be juoko, be dainos...“

— Doniau, as ismokau nauja daina. Bet kad tu toks liudnas, nenoriu tau padainuoti. Prasijuok, bent truputi prasijuok... — vaikiskai praso Alda.

— Ir padainuosi? — klausia jis sypsodamasis.

— Daina vadinasi „Pasaka nebaigta“ Dabar pasiklausyk jos.

Alda žiūri pro langą ir dainuoja. Retkarciais girdisi nuostabiai linksmi akordai, retkarciais — žiauri žmogaus kova, skubėjimas bedugnės jūros krantais, audringas kritimas į praraja ir laimingas issigelbėjimas.

Doniaus veidas liko dar tamsesnis. Jo juodos akys pilnos skausmo. I ji pažvelges, kiekvienas pasakytų: „Žmogus daug išgyvena.“ Donius pasinėre giliausiuose savo gyvenimo prisiminimuose ir ateities svajonėse.

Grazi vasaros naktis. Nepailstamai suokia lakstin-gala. Tevo sode per nuzydejusios obels saku tarpa blizga tukstanciai zvaigzdziai. Donius nekantriai jos laukia. Ji, Danutė, pamilta jo kuklikomis svajone-mis. „Ateis? Neateis... Ateis!“ — juokiasi ilgesys is jo. Ir Danutė-basa per rasom zibanti soda atbega...

— Danut, zinai ka as sugalvojau? Tau didele do-vana paskirsiu. As tau padovanosiu visas zvaigzdes, kurios matosi pro sios obels tarpa. Ir sita, ir ana... Visas! Visas!... Tik kad jos nukristu is dangaus, kaip sidabriniai lietaus lasai. Tartum isbarstytus dei-mantu karolelius, tu jas rankiotum, zaistum jomis... Ir butu gyvenimas, kaip graziausia pasaka. Tu niekad nebaigtum pasakoj gyventi. Amžinai ja dziaugtumeis.

— Doniau, ir bus gyvenimas nepabaigiama pasaka.

Velyvas rudens vakaras. Juodi lietaus debesys, kaip juroje vilnys, slenka pamazi tolyn. Visose sa-lyse blyksi baltos, raudonos, zalsios kibirkstys, ir ver-ziasi pragariski griausmai. Tolumoj graudziai cypia suo.

Uz Doniaus teviskės uzvire žiauri kova. Besitrau-kiancios kariuomenės pilnas kiemas. Keliais ir laukais kariai, kaip prakeikti, skrieja, lekia. Kaip jus, žmonės, mylit gyvenima!

Netoli sprogo sviedinys. Antras. Trecias... Daugiau... Sutrata kulkosvydziai, sautuvai.

Ir vel sumindziota musu laime! Greit uzplus krau-jo istroskusiu zmoniū buriai, kad mus kankintu. Mano dienu nebe daug. Taciau tu, suneli, jaunas. Tavo laime isbarstyta, kaip smelis po koju, ir begailesco mindzio-jama. Dabar as tau padeti nebegaliu. Ar namie liksi? Ar kitur prieglaudos ieskosi? Bet zinai, sunau, tu ge-riau keliauk. Gal dar rasi zemes krasta, kur daugiau ramybes. Tu keliauk!...

— O tu, teveli? Teve, kas su tavim? — prisleg-tas juodžiausio skausmo klausia Donius.

— Tu, sunau, keliauk! — tevas tyliai pakartoja. Jo isdziuvusiu veidu nukrenta zemen sunkios asaros. Tevas apsikabina sunu, kaip mazyti kudiki, pabu-ciuoja griuva ant keliu zemen.

Kova verda. Sviediniai lietus lieja jaunu karei-viu krauja. Daug zmoniū baigia savo gyveimo pasaka. Broliai bega per broliu lavonus.

Donius nesupranta, kur atsидures. Nematytos ir nepazistamos vietos.

— Teve, ar tu dar klupai ant keliu? As sunkiausia valanda palikau tave viena. Ir tu sielvarte klupai ant keliu... Bet as grisiu! Juk mano gyvenimo pasaka vistiek dar nebaigta.

— Duonos! As mirstu...

— Nepaeinu. Bent lašeli vandes!

Girdis vargo zmoniū vaijojimai. Sunkus salto lietaus lasai traukia is ju paskutine gyvybe.

Donius zygiuoja galva nuleides ir mirstamai pa-vargės. Jis jancia, kad jo paskutines jegos dinga.

— As mirstu... Bent trupineli duonos! — kaz-kas maldauja minioj.

Doniui rodosi, kad jis atsидures gimnazijoje. Esanti didziule sveite. Stai jie, mokiniai, zygiuoja gatvemis. Pro sali nuskuba Danute.

— As tau padovanosiu visas zvaigzdes, kurios blizga, kaip deimantai, pro obels saku tarpa. Tau gy-venimas bus, kaip pasaka. Joje tu galesi amžinai gy-venti: nepabaigiama pasaka...

Pro sali praeina tevas. Jis pasenes, palinkes, lyg visoš zemes varga nesdamas. Pagaliau, pamatės al-kanoj kolonij pamazi slenkanti sunu, krinta ant keliu.

— Kelkis, teve. Kaip skausmas atskubejo, atsku-bes dar laime. Gyvensime amžinoje laimes pasakoje.

Doniaus kojos kliuva viena uz kitos. Pakelia akis. Ta akimirka krinta zemen salia jo ejes draugas.

— As mirstu...

„Argi ir man ateina gyvenimo vakaras? O, sian-dien trokstu, kaip niekad, gyventi! Senas tevas... Danute... Tevo sode pavasari balta ziedais obelis... Ne! As turiu grizti! As dar karta turiu pamatyti savo mielos teviskės geletus laukus. As grisiu!“

Donius atgauna jegas. Kiseniuj apspaudžia meta-lini kenciancio Kristaus zenkleli. Is visu jegu ji spaudžia.

— As turiu grizti! Mano gyvenimo pasaka tuo dar nebaigta!

Pavasaris. Jis linksmas, kaip skausmo nematas vaikas. Atskubejo jis per margu geliu pribarstyta pieva. Kuriam neisspaudžia dziaugsmo asara Lietuvos pava-saris?

Ankstyva ryta Donius ruosiasi didelems iskil-mems. Minios zmoniū ateis siandien nusilenkti ir zie-dais apkloti uz Tėvyne zuvusiuosius.

— Ar geriau jauties, teve?

— Siandien as vel sveikas ir jaunas. Musu kur-taja laime niekas neistenge sumindzioti. Siandien as ir vel laisve kvepuoju. Taip. Daug broliu uzmerke akis. Daug is ledinuotuju taigu negrizta. Sudegintos sody-bos. Miestai isgriaut. Bet kaip gyja mano krutinej kraugeriu pravertos zaizdos, uzgis zaizdos ir musu Tėvynes.

Donius eina teviskės miesto gatvemis. Siandien netelpa jam skausmas ir laime krutineje. Laisves ve-liavos perristos gedulo juostomis. Praskuba pro sali asarom akyse motinos.

— Ji sunaus neteko...

— Jai vyras nebegrizta...

Kalba praeiviai.

„Tėvyne, tu siandien laisva, bet tu baisiai ligota. Tik tavo jegos sugris. Siandien ir as tavyje laisvas. Taciau mano svetimoj padangej prarastos jegos niekad nebegris... Ach, kraugeriu nukankinta Danute!... As paciname gyvenimo rytmetį pavargau... Tu, Tėvyne, dabar stipresi, o as pamazu mirstu... Bet grizau pas tave, kad ant tavo krutines ramiai uzmerk-ciau akis. Jau be skausmo galiu pasakyti: „Mano gy-venimo pasaka baigta...“

— Doniau, kodel tu nekalbi? Tu toks musimines... — ji pabudina Alda is praeities ir ateities dienu pasaulio.

Doniaus veidu perbego bekrastis sielvartas. Liud-nai pažvelge i Alda ir isejo.

„Taip. As turiu ilgetis ir gyventi. Mano jegos, prarastos žiauriais vargo metais, turi pakilti. Apie gy-venimo vakara neprivalau niekad galvoti. As trokstu grizti i ziedu ir dainu Tėvyne. As pakelsiu nuo zemes klupanti seneli teva. As zvaigzdes parnesiu is dangaus ir pabersiu Danutei po koju. Juk mano gyvenimo pa-saka nebaigta.“

Pr. Barauskas.

NAMIE

Einu tarytumei i didzia dziaugsmo svente.

Pasvire kryziai lenkias,

Man gera cia, man cia jauku,

Einu tarytumei i didzia dziaugsmo svete.

Paklydo akys pievu zalume,

Siubuojanciais miskais sirdis apsvaigo.

Biteles dievnamiams medaus prines,

Dangus lietum palaimins sventa daiga.

Balti karoliai sidabrinu debesu

Ligi berzyno zemen driekias.

Bitelej, kryziuose as gyvas tebesu,

As gyvas raupletoj duonos riekiej.

Einu zaliuojanciu lauku,

Pasvire kryziai lenkias.

Man gera cia, man cia jauku,

Einu tarytumei i didzia dziaugsmo svente!

Vyt. Kastytis.

Lietuviu Gyvenimas

Detmolde susiorganizavo Lietuviu Meno Kolektyvas. Dalyvauja buv. Kauno ir Vilniaus dramos teatru aktoriai: D. Kubertaviciute, A. Rukas, J. Blekaitis, V. Valiukas, M. Le-mesyte, A. Dikinis, J. Maurukas ir kt. Tautos Sventes proga buvo suvaidinta Kreves „Sarunas“. Ta pacia proga suruostam koncerte programa atliko: E. Kardeliene, A. Binkeviciute, S. Nasvytyte, E. Ciurlyte, Y. Adamaviciute, O. Nauragiene, I. Nauragis ir kiti.

Detmoldo gimnazijos saleje kiekviena ketvirtadieni vyksta paskaitos. Temos: „Kada apsigyveno pirmieji žmonės Lietu-voje“. „Metalu vartojimas senoveje ir dabar“. „Ad. Mickevi-cius — tėvynės ilgesio poetas“. „Lietuvos mokykla XIX simtmecio pabaigoje. Kiekviena menesi paskaitos paskel-biamos is anksto.

Detmolde gyvenas rasytojas A. Giedraitis redaguoja ir leidžia lietuviu vaiku lakrasti „Saulute“. Be to cia atgaivin-tas „Skautu Aidas“, kuri redaguoja redakcine kolegija. Abu laikrasciai daro gera ispudi.

Watenstete atidaryta lietuviu liaudies meno paroda, kuria aplanke visa eile aukstu anglu kariu. Vienas generolas esa apziurejes ir atsisveikindamas pareiskes, dabar bijis, zinas kas yra lietuviai. Vasario 16-tos minejeme tarp kitu lankesi ir zodi tare staciatikiu arkivyskupas Filofejus. Idomu pastebeti, kad Watenstedto stovyklos vadovybe! yra lietuviu rankose, neziurint, kad is bendro 1500 gyven toju skaciaus lietuviu tera 370. Stovyklos komentaras maj. Vismantas.

Italijoje lietuviu atsargiai skaiciuojant yra apie 600. Jie susibure draugijoje LITHAUNIA, kuriai pirmininkauja kun-dr. V. Pavalkis. Vaticane veikia ir Lietuvos atstovybe, -at-stovas ministeris St. Grauzinis. Jis rupinasi ir lietuviu Italijoje selpimu, -pirmininkauja Bendrojo Amerikos Lietuviu Fondo (BALF) Italijos skyriui. Pizos mieste atidarytas lietuviu stu-dentu bendrbutis, kuriame gyvena 30 studentu. Vyriausias Italijoje gyvenanciu lietuviu kapelionas yra vyskupas Petras Pranciskus Bucys.

Slezvigo operetes teatre lietuviu meniniku kolektyvas 20 vasario suruose koncerta, kuriame buvo atlikti savuju ir svetimuju autoriu kuriniai. Koncertas praejo pilnuteleje saleje su dideliu pasisekimu. Dalyvavo: Alė Kalvaityte, I. Motie-kaitiene, P. Kovelis, baletininkai Tatjana Babuskinaite, Simas Velbasis, ir komp. prof. Vladas Jokubenas.

Tolko stovyklos soferiu kursu klausytojai, viso 22 as-menys islaike vokieciu istaigose egzaminus ir gavo pazy-mejimus.

Tuebingene dirbanti Tarpzinybine Komisija Akademinems Stipendijoms pranesa: Studentai, istoje i universitetus ar kitas aukstasias mokyklas, gali paduoti stipendijai ar vien-kartinei pasalpai gauti. Prasymai iteiktini Lietuviu Studentu Atstovybei (Tubingen), arba Letuviu Studentu Atstovybes skyriui Detmolde. Studentu Atstovybe ar jos skyrius, pati-krines, ar tikrai studentas imatrikuluotas, prirases pastabas bei pageidavimus, prasyma perduos Tarpzinybinei Komisijai Akademinems, Studijoms, is kur studentas gaus atsakyma, kokio dydzio stipendija ir kuriuo budu bus ismokama.

Greveno Lietuviu gyvenimas

Grevene lietuviu yra 450 asmenu. Kiek imano-ma esamose salygose, jie reiskiasi kulturinej veikloj, visose srityse. Ta kulturine veikla visai gyva.

Stai mokyklinio amziaus vaikuciai, nors ju ir nedaug, lanko pradzios mokykla. Toj mokykloj su jais dirba, juos moko mokytojai Banaiciai.

Patys mazieji turi vaiku darzeli. Siam vado-vauja p. Pivariuniene.

Dainos meno megejai susibure i chora. Pra-dzioj tu megeju buvo nedaugiausia. Dabar yra jau 60 asmenu. Chorui vadovauja kun. B. Pacevicius. Choras jau keleta kartu dainavo ir viesai cenoj. Per lietuviu pamaldas kiekviena sekma dieny ar sven-tadieny gražiai pagieda.

Kas nori pasimokyti anglu kalbos, tas pora kartu per savaite ateina i anglu kalbos kursus. Cia p. Babroniene moko ir kalbeti ir skaityti ir rasyti.

Ta pati p. Babroniene mankstina ir tautiniu so-kiu grupe. Si grupe kelis kurtus viesai musu tau-tinius sokius pasoko.

Kiekviena savaite pasirodo Greveno lietuviu lai-krastis. Smulkesnes zinios surasamos sieniniame zi-niu biuleteny.

Greveno lietuviai pirmieji turejo progos susi-tikti su vyrais, kurie atvesti is Belgijos. Stai ir rinkliava suorganizuota, kad jiems kiek nors padeti. Gal ir mazai galima buvo padeti, nes iu 2000 o musu 450.

PADEKA

Poniai Plukienei uz auka 50 RM. musu laikras-cio reikalams sirdingai dekojame.

Aisku, kad tik bendromis jegomis galimi didesni darbai. Tautieciu parama mussskatins siam darbu.

Redakcija.

ZINIOS

Vasingtonas. Amerikos mokslininkai paskelbė, kad yra svarbiu išradimu, kurie liečia plutono atomus. Pabrežiama, kad tie išradimai netaikomi atominei bombai, bet atomo energijai gauti.

Paryžius. Min. Pirm. Gopin paskelbė Prancūzijos nusistatymą Ruhro ir Reino klausimais. Ruhro sritis turi būti internacionalizuota, o Reino krastas turi būti stipriojo sąjungininkų kontrole.

New Yorkas. Atomo bombos bandymas, kuris turėjo būti gegužės 15 d., atidėtas sesioms savaitėms.

Graikija. Kovo 31 d. rinkimai Graikijai įvyks. Londonas skelbia, kad rinkimuose dalyvauja 14 partijų.

Komunistai maistauja. Vienoj vietoj jie sukurste streikuoti. Buvo saukiama, kad rinkimu sarasai netvarkoj. Tikrinimo Komisija rado, kad sarasai tvarkingi.

Vasingtonas. UNRRA isdirbo programa pasaulinio maitinimo krizei salinti. Pirmuoju punktu eina siūlymas suracionalizuoti maistą Amerikoje. Tai esąs vienintelis ir geriausias kelias padėti badaujantiems. Toliau seka siūlymai-maximalinė produkcija maisto produktų kiekvienoj saly, racionalus tu produktų padalinimas, suvaržymas alkoholio gamybos ir itraukimas SSSR į pagelbininkų tarpą.

Londonas. Anglijos komunistai pasisiūle susijungti su Darbo Partija. Ta proga „Times“ raso, kad tas susijungimas tai būtų nuodu porcijos ipylimas į Darbo Partiją. Jei jie nori dirbti kartu, gali kaip pavieniai asmens pagel-beti. Komunistai neturi jokios vilties laimėti rinkimus. Tad jie turi kitus tikslus. Jie gi siekia proletarijato diktatūros. Praktikoje tai yra-nuvertinimas kitų partijų, laidojimas kalbos, susirinkimu laisvės. Tarp darbo Partijos ir komunistų yra didelis skirtumas. Darbo partijos pagrindas yra tauta. Tai parode rinkimai. Komunistai ateina iš virsaus. Motyvai, kad taip daroma SSSR zonoje, Lenkijoje ir kitur, Anglijoje netinka. Anglijoje Komunistų Partija negali varyti rusiska politika, tik angliska.

Ministeris Morrison: „Jei kas tiki demokratija, sitokių komunistų manevrus turi atmesti.“

Münchenas. Amerikiečių karine valdžia paskelbė, kad ji komunistų ir soc. demokratų partijų susijungimą į vieną partiją tik tada pripažins, kada tai nubalsuos visi partijų nariai.

Kaip žinoma, komunistai visur siekia susijungimo su partijų. Inicijatyva išejo iš bolševikų zonos.

Viena. Austrija pakviesta dalyvauti tarptautinėje maitinimo konferencijoje. Tai bus pirmasis Austrijos dalyvavimas kaip nepriklausomos valstybės. UNRRA nutare selpti Austrijos antinacius, kurie dabar yra Japonijoje.

UNRRA, o j paaiskejo, kad SSSR savo kariuomenes maitinimui yra rekvizavusi 55.000 ha Austrijos dirbamos žemės.

Lenkija ir Austrija pasirase prekybos sutarti.

Bielgradas. Gen. Michailovicus, karaliaus salininkas, buv. Jugoslavijos karo ministeris, suimtas. Jau nuo kovo 13 d. sėdi kalejime. Pradžioje karo jis kovojo prieš vokiečius, kovojo kartu su sąjungininkais. Vėliau buv. susidejes su vokiečiais. Svarbiausia, kad yra mars. Tito priesas.

Vasingtonas. UNRRA, o j svarstant Austrijos maitinimą, iskiilo ir politinis klausimas. Pasirodo, kad SSS kariuomenė maitinama iš Austrijos iskieliu. Si maitinimą iskelus, SSSR atstovas atsisake dalyvauti diskusijose. Tada Amerika ir Kanada pareiske, kad maisto produktų i Austrija nesius tol, kol klausimas paaiskes.

Otava. Kanadoje paskelbta slapta kabeliteograma, kurioje SSSR iš savo agentu reikalavo žinių apie atomo bombą ir Amerikos kariuomenę.

Praga. Slovakijoje suimta 100 asmenų. Kaltinami sukilimu prieš Čekoslovakijos vyriausybę. Vadovaves esą jezuitas prof. Kalakovitz.

Madridas. Prancūzijos ir Ispanijos siena atidaryta 3 savaitėms, kad galėtų pereiti tie, kuriems būtina reikalinga.

Hamburgas. Policija kovoja su maisto produktų vagimis. Pabrežiama, kad tai yra tik vagystės, siaip ramu.

25. III apie 500 žmonių puole transporta anglių ir issidalino. 12 suimta.

Londonas. Anglijos, Amerikos ir SSSR U.R. Ministerių pavaduotojai jau redaguoja Rumunijos taikos sutartį.

Atenai. Galimas dalykas, kad Graikijos rinkimai bus atidėti porai savaitėms, nes nespejama atspausdinti rinkiminių sarasų, pranesimų ir kitos techninės kliūtys atsirado-pav. nera pagaminta kiek reikia urnų.

Graikijos Min. Pirm., atidarydamas rinkimų kompaniją, pareiske, kad laimejus komunistams arba monarchistams Graikijai greitu katastrofa.

GREVENISKIAI STUDENTAI

Mūsų visuomenė žino, kad Grevenė netoli stoties yra viesbutis, dabar pavadintas bendrabūčiu, kur gyvena keliadesimts studentų, studijuojanciu Münsterio, o ju tarpe ir keliolika studentų lietuvių. Visuomenės dalis apie tai dar nieko negirdėjo. Todėl iskiilo reikals nuo stovyklos atsiskyrusių studentų gyvenimą bent kiek nusvesti.

Bendrabuty gyvena ivairiu tautybių 32 studentai: 14 lietuvių, 9 lenkai, 6 estės, 2 betačiai ir 1 latvis. Taigi, lietuvių studentų dauguma, ku mes tikrai galime didziautis. Iš 14 lietuvių yra: 11 mediku (dentistai), 1 ekonomikas, 1 literatas ir psichologas ir 1 teisininkas (doktorantas). Tai reiskia, kad ateityje galesime ramiai sirgti, nes bus daug gydytoju. Visi studentai dirba gana daug. Reikia prisiminti, kad studijuojama vokiečių universitete, vokiečių kalboje. Todėl ne tik patys mokslo dalykai, bet ir svetima kalba inesa žymiu sunkumu. 7 val. ryta studentai isvaziuoja i Münsterį. Vieni, kuriems paskaitos baigiasi iki pietu, grizta apie 14 val., o kiti-tik vakare 19 val. Taigi, dauguma diena praleidžia universitete. Grizus kartu papietauti ir pavakarieniauti ir vėl dirbti.

Kaip dirbantiems žmonėms aprūpinimas yra kiek geresnis už stovyklos gyventojus. Valgoma bendroje valgykloje. Už visokeriopa paraa studentai yra labai dekingi Miss E. Roberts, kuri tikrai suprantą besimokinancio jaunimo padėti ir, kiek galedama, rupinasi.

Statistika parode, kad bendrabuty gyvena tikras tautybių internacionalas. Butu rimtas pagrindas savitarpio nesugyvenimui. Taciau taip nera. Bendriems reikalams ir iskylanties klausimams tvarkyti yra isrinkta atstovybe, i kuria ieina du lietuviai, 1 lenkas ir 1 betautis. Iskykla tik kalba apie didesni draugiskuma. Savaiame aisku, lietuviai ir estai visuomet sudaro neisskiriama, draugiska vienetą.

Kovo 1 diena ivyko studentų bendrabucio atidarymas. Svečių apsiranke iš UNRRA, os ir is visu

tautu komitetu. Tenka pripazinti, kad lietuviai studentai visu studentu bendram pasirodyme viska atliko labai graziai.

Butina prisiminti lietuvių studentus, gyvenancius ne bendrabutyje, bet Grevenos stovykloje. Stovykloje ju yra 9. Dauguma taip pat studijuoja medicina. Studentu tarpe paminetinas ir kun. B. Pacevicius, kuris salia visuomenines veiklos ruosia teologijos doktoratui.

Negalima butu pasakyti, kad studentai niekuo neprisideda prie bendros lietuvių kultūrinės veiklos. Sio musu laikrascio leidime ne maza studentu aktyviai bendradarbiauja. Jie lanko lietuvių stovyklos chora ir kiti susiburimai be ju neapsieina. Nors kiekviena nutraukta valanda neigiamai atsiliepia ju studijoms nes laiko jie turi maza.

Tiek is musu studentų gyvenimo. Jiems besiverziantiems i savo uzsibreztus tikslus, einantiems vargin ir skaudziu mokslo keliu, geriausios kloties.

Klajunas.

Latviu veikla Grevenė

Kovo 22 d. Grevenos latvių kolonijos choras, vadovaujamas p. Alfreds Alnis suruose savo tautiniu dainu koncerta. Reikia pasakyti, kad sis choras pasirode kaip puikiai organizuotas vienas ir savo debiutu prasoko klausytoju viltis.

Ypac vykusiai sudainuota: „Sesi kariai“, „Kada parvyksi“, „Sviesos plifts“ ir vyru choro: „Amžinai melynas“. Todėl koncertas reikia laikyti visai pavykusiu.

Kovo 24–28 buvo surenkta latvių darbu ir meno paroda. Parodoje buvo isstatyta latvių audiniai, mezgimai, tautiniai rubai, paveiksai, ordenai ir zenklai. Diegramomis atvaizduota ukinis gyvenimas ir kt.

Reikia pasakyti, kad parodos surengimui ideta daug darbo ir pati paroda skoningai sutvarkyta.

Mire Münsterio Kardinolas

Prauzus karo audrai Sv. Tevas, noredamas sustiprinti tikinciuju dvasia, paskyre nemaza skaiciu kardinolu is ivairiu tautu. Ta garbe teko ir Münsterio vyskupijai, nes jos ganytojas arkivyskupas Klemensas-Augustas is popieziaus ranku gavo kardinolo purpura.

Münsterio gyventojai gal pirma karta pergyveno toki entuziazsma, todėl savo garbingajam ganytojui griztant is Romos suruose triumfaliska sutikima. Kai dar zalumnyuose ir veliavose skendejo miestas, pasklydo liudna zinia, kad naujasis kardinolas po dviejų sunkiu operaciju yra mirties agonijoje, o kovo 22 d. atsiskyre su siuo pasauliu.

Greitai dziaugsma uztemde gilus tinkinciuju liudsys. Kardinolas Klemensas-Augustas von Galen buvo didi asmenybe, tikras tiesos apastalas. Jis vede tikinciuosius tikru keliu, griežtai kovo damas prieš nacionalocialistu rezima, nukreipta prieš Baznycia. Globojo vargus, ypac pasilikusius be tevynes. Budamas Romoje iskele sunkia pabaltieciu pabegeliu padeti, prasydamas Vatikano globos.

Suprantama, kad vokieciu tautos katalikai ir visas katalikiskas pasaulis su giliu liudsiu lydi si eneginga kovotoja uz baznycios laisve ir teisinguma, i amzino poilsio vieta.

B. P.

Asareles nudzius

Baltmarskiniai berzai
Rupesteliais zali.
Mums sirdies permazai
Svetimojoj saly . . .

Mes pasilgom lauku
Vasarojum brandziu,
Tik namie tarp savu
Asarales nudzius . . .

Narvik, 1945 m.

Vyt. Kastytis.

SPORTAS

Veda: A. P-kas.

„Lietuvių I-ji“.

Musu laikrasciuos is amerikieciu zonos daznai skaitome apie krepšinio komandos „Lietuvių I-ji“ kovas su amerikieciais, latviu, estu ir kitu D. P. stovyklų Vokietijoje krepšinininkais. Neteko girdeti, kad si ekipa butu kada pralaimėjusi. Sie musu vyrai, greiciausia sadarys branduoli reprezentacines lietuviu ekipos projektuojamose Europos krepšinio zaidynese Sveicarijoje. „Lietuvių I-ji“ sudaro Augsburgio apylinkes gyventojai. Puzinauskas-senniausias ir zinomiausias musu krepšinio meistras, dalyvaves jau Rygos pirmenybiu penketuke. Jis be to, yra ir puikus lengvaatletas ir daug zadantis fizines kultūros teoritikas. Toliau seka broliai Norkai -I ir II-tras, abų seni Kauno aukstosios klases krepšinio vilkai. Kauno Teniso Klubas, kuriame lose Norkus II-ras, isaugino ir sekanti Lietuvių I-os zaidėja Bagdona. Musu provincijos krepšini sioje komandoje atstovauja Grybauskas is Telsiu ir Duliunas is Marijampoles rinktinin. Kaip atsimename, siuose miestuose krepšinio lygis paskutiniaisiais laikais buvo ne ka zemesnis uz Kauno lygi. Broliai Andriuliai II-tras ir III-cias uzbaigia Lietuvių I-os eile. Pastareji daugiausia pasireiske Vilniaus klubuose. Be siu pirmaklasiu musu krepšinio sulu, „Lietuvių I-os“ prieglobstyje yra visa eile jaunuju, kurie pirmaji garnitura pakeicia, kai, kartais pries menkesni priesa rezultatas gresia pasidaryti per aukstats. Tikekimes, kad sie musu sporto atstovai ir toliau garbingai issilaikys be pralaimėjimo kovose del letuvisko krepšinio garbes.

A. Daubaras.

Sachmatu Turnyras.

Merbecke siuo metu vyksta tarptautinis sachmatu turnyras, kuriame dalyvauja zinomi Lietuvos meisteriai: Arlauskas, Tautvaisa, Skema, Skibiniauskas ir kt. Be ju dalyvauja ukrainieciu sachmatininkai ir du Vokietijos meisteriai.

Dviracių sportas Prancūzijoje yra labai populiarius. Siais metais liepos 23–28 dd. vėl numatoma praveisti garsoji tarptautinė „Tour de France“.

Pasaulinis sachmatu meisteris A. Aliochinas pasule Sovietu didmeisteriui M. Botvininkui sulosti matca. Sovietu istaigos sio susitikimo laimetojui paskyre auksta premija — 10.000 dolerių. Attatinkamuose sluogsnuose del sio pasiulimo kilo gyvu diskusiju, nes esa Aliochinas vokieciu okupacijos Prancūzijoje metu pasireiske kaip nacių draugas.

Zinomi Svedijos vidutiniu nuotoliu bėgikai Gunder Hägg ir Arpe Andersen svedu lengvosios atletikos sąjungos del nesilaikymo megeju taisykliu ir noro pasipinigauti diskvalifikuoti visam amžiui. Visa eile kitu svedu lengvaatletu buvo nubausti diskvalifikacijomis trumpesniais laikui. Sio pasaulio rekordistu nubaudimas sąjauindio visa sporto pasauli. Visa svedu spauda skiria siam ivykiui daug vietos.

Redakt. V. Kalakauskas. Leid. Lietuvių Komitetas. Greven (Westfal).